

Gerely Jolán

Életünk
a zentmise
tükrében

Szalézi Művek

Lelekiélet kis könyvei

25. Gerely Jolán

Gyermekeink boldogságáról van szó!

Ára 80 fillér.

26. Szent Bernát

Ember, törődj a lelkeddel!

Ára 60 fillér.

27. Szent Ágoston

A legméltóságosabb Oltáriszentség megigérése

Ára 90 fillér.

28—30. P. Considine S. J.

Fel a szívekkel!

Egy—egy kötet ára 70 fillér

31. P. Matec

Mire tanít minket Lizió csillaga

Ára 50 fillér

**ÉLETÜNK A SZENTMISE
TÜKRÉBEN**

**A LELKIÉLET KIS
KÖNYVEI**

36.

GERELY JOLÁN

**ÉLETÜNK
A SZENTMISE
TÜKRÉBEN**

SZALÉZI MŰVEK

Nihil obstat. Carolus Sztitkey S. S. censor dioe-
cesanus.

Imprimatur No. 389|1941. Vaci, die 21. Januarii
1941 † Stephanus Episcopus Vaciensis.

Don Bosco Nyomda, Rpalota, Horthy Miklós-út 97
(Felelős : Sarkadi J. Alajos.)

B E V E Z E T É S

Különös ellenmondás sokak életében, hogy bár buzgón végzik vallási gyakorlataikat, mindennapi életükben a katolikus életfelfogásnak semmi nyoma. Mintegy kettős életet élnek: egy vallásit és egy polgárit. Büszkén vallják magukat jó katolikusoknak, de ha a vallási és világi életfelfogás a gyakorlatban szembe kerül egymással, nyugodtan a világi mellé állanak. Így történhetik meg, hogy hallunk mélyebb vallásosságra buzdító, hitvalló beszédeket olyan emberek ajkáról, akik magánéletükben Isten és az Egyház törvényeit semmibe sem veszik, s látunk leányokat és ifja-

kat, akik talán esztendőkön keresztül gyakori áldozók voltak és soha egy vasárnapi szentmisét el nem mulasztottak, s mégis beleegyeznek olyan házasságba, mely a katolikus Egyház törvényeivel ellenkezik. Mi más lehetne ennek a visszásságnak az oka, ha nem az, hogy a vallás és az élet számukra két külön világ!

Ez a kis könyvecske, — mely, mint folytatólagos cikksorozat, a „Mária Kongregáció” c. folyóiratban jelent meg először, — néhány gondolatot kíván adni ahhoz, miképpen lehet, sőt k e l l a vallást, elsősorban pedig annak legjellegzetesebben katolikus megnyilvánulását: a szentmise-áldozatot életünk középpontjába állítani és belőle meríteni irányítást életformánk és élettartalmunk kialakításához.

A cikkek eredetileg fiatal leányok-

nak készültek, de útat találtak a a lap többi olvasóinak — nőknek és férfiaknak egyaránt — a szívéhez is. Ez a tény indította a kiadót arra, hogy így egybefoglalva, hozzáférhetővé tegye azokat a „Mária Kongregáció” olvasótáborán kívül állók számára is. Hiszszük, hogy az egyre szélesebb körben terjedő liturgikus mozgalomnak ez a szerény kis hajtása is hozzájárul a szentmise mélyebb átértéséhez, és az átértésen keresztül ahhoz, hogy életünk Krisztusban megújuljon.

BEMEGYEK ISTEN OLTÁRÁHOZ, ISTENHEZ, KI IFJÚI ÖRÖMMEL TÖLT EL ENGEM

Valami nincs rendjén

a mai fiatalság életében!
Túlságosan sok benne az élvezet-
vágy és túlságosan kevés az áldo-
zatra való készség. Márpedig, a-
mit hajszolva keresünk, arról bi-
zonyos, hogy... nincs meg. Ami-
től pedig félünk, annak valószínű
bekövetkezése benne él a tuda-
tunkban.

Megkérdeztem egy nyaralásból
visszatért fiatal leányt, hogyan
töltötte a nyarat? Kicsinylően le-
gyintett:

— Unalmasan.

—De hiszen úgy hallottam, sokat mulatott!

—Mulatni mulattam, — dehát a mulatság nem mindig öröm.

Jellemző kor- és kórkép:

Sok mulatság, kevés öröm!

Állandóan bekapcsolt villanyáram, ami mégsem ad világosságot. Vajjon hol a hiba? Nem kellene talán a vezetéket más áramkörbe kapcsolni?... Olyanba, ahol kevesebb a mulatság, de több az öröm!...

A legszebb és legharmónikusabb élet, amely ezen a földön lefolyt, kétségtelenül Jézus Krisztus élete volt. És ezt az életet, a megtestesülés pillanatában, ez a néhány szó kapcsolta be:

— „Ime, Atyám, jövök!” (Szent Pál.) — De ebből az életrejelentkezésből nem kényszerű megadás, hanem csodálatosan derűs, szinte

vidám áldozatkészség

árad. És ez a készség ilyen marad a koldusszegény, hideg jászolon, az egyiptomi számkivetésen, a názáreti munkás hétköznapiakon, a meg nem értésen és üldöztetésekén át egészen a keresztáldozatig s még legkevesebb órájában is ezt mondja vele: „*Vágyva-vágytam* ezt a húsvétot megenni veletek.” Ezt a kínos, de az áldozat örömeiben megszépült, felmagasztosult húsvétot!

És az istenemberi minta után egy másik, teljesen emberi példa az a 15 esztendőes názáreti fiatalleány, aki hasonló derűs készséggel áll a reá váró áldozatos élet elé, mikor azt mondja: „Ime, az Úr szolgálóleánya...”

Vajjon nem jobb volna erre az áramkörre átkapcsolni a mai le-

ánylelkeket is? Nem több és igazibb örömet adna nekik az élet, ha lélekben felkészülve, bátran és vidáman indulnának az áldozat elé s a napot minden reggel így kezdenék: „Ime, Atyám, jövök!” Mert hiszen bizonyos, hogy az áldozatot úgysem kapcsolhatjuk ki az életünkből. Senki sem lebeghet át az életen úgy, mint a pillangó, mely csak olyan virágra száll, amiben mézet talál. Ebben vagy abban a formában

minden élet áldozat

s valahol, valamilyen oltáron el kell égnie. Sokan a hiúság oltárán égnek el; mások valamiféle szenvedélynek; a szórakozásnak, a sportnak vagy az érzékek bódulatának az oltárára dobják életüket; de megvannak a tudománynak, a művészeteknek és a kenyérkereset robotjának is a

maga áldozatai. Pedig ezek mind bálványoltárok; és aki rajtuk ég el, — bármilyen nagy tömjénezetetés közepette is — végül, értéktelen hamuvá vált élete láttára késő bánattal kérdezheti:

— Hát érdemes volt? ...

Elégni csak Isten oltárán érdemes. Mert ott az áldozat megtisztul, megszépül és egy új nagyszerű élet örömére ébred.

Áldozat és öröm!

Lehetséges ez? De még mennyire! Sőt a kettő egymás nélkül el sem képzelhető. Mert olyan öröm nincsen, ami valami — kisebb-nagyobb — áldozatba ne kerülne. Viszont, az áldozat öröm nélkül nem is áldozat, hanem csak kényszerűségből vállalt teher.

Nem ok nélkül állítja bele az

Egyház a legnagyobb és legszentebb áldozatot, a szentmisét az öröm hangulatába. Mikor a pap az oltár lépcsőjénél megkezdí, azt mondja: „Bemegyek Isten oltárához.” A ministráns pedig így felel: „Istenhez, ki ifjúi örömmel tölt el engem.”

A mi életünk vigilia-miséjét is, mellyel az örök élet nagy ünnepeére készülünk, ilyen örömmel kellene megtöltenünk.

De vajjon mit akar az Egyház mondani, amikor nem egyszerűen csak örömről, hanem *ifjúi* örömről beszél? Hát van másféle, öreges öröm is?

Aki látott már — és ugyan ki nem látott? — minden örömet kívülről váró, de a kapottat mindig lekicsinylő, soha ki nem elégíthető, únott fiatalokat és másrészt kevésbé beérő s mégis derűs, kiegyensúlyozott kedélyű örege-

ket, annak nem nehéz rájönnie, hogy az „ifjú” szó itt nem az évek számát, hanem a lélek ifjúságát jelenti.

Az ifjúi öröm

belülről fakad. Üde és tiszta, mint a harmatcsepp és mindent felüdít, amire hull. A másik öröm — ha ugyan öröme-nek nevezhető — kívülről jön és csak az érzékekre hat. Porba hulló vízcseppre emlékeztet, amiből sár lesz, és foltot ejt azon, amire hull.

Az első magától jön elénk. A munkánkból, amit végzünk, az emberekből, akikkel találkozunk; a tudományból, művészetből és a természet szépségeiből; a pihe-nés csöndes nyugalomból és a tiszta szórakozás vidámságából; az élet apró fonákságaiból és ünne-

pi, nagy ajándékaiból! Mert a világon mindennek két arca van: az egyik derűs, a másik szomorú. Tőlünk függ, melyik felé fordulunk.

A másik örömet keresni kell. S amikor már azt hisszük, hogy a hiúság vásárán: a strandon, az éjszakai mulatókban, a páros kirándulásokon, az érzékizgató könyvekben, színdarabokban vagy beszélgetésekben stb. megtaláltuk, elkeseredetten ébredünk rá, hogy az öröm talmi volt, mert a lelkünk nem üdült fel tőle. Az a sokféle, többnyire nem egészen tiszta szórakozás, amiben a mai fiatalság nagyrésze az örömet keresi, voltaképpen csak izgató- vagy bódítószer az elégedetlenség és unalom palástolására. Olyan, mint a festék, amivel az élet egészséges színét akarja arcára hazudni,

alatta azonban fonnyadt és sápadt marad a bőr.

Az örömnök sohasem a tárgya a fontos, hanem a lélek, amely kapja és fogadja. Igazán szívből örülni csak a gyermekek tudnak és a... szentek. Meg azok, akik megőrizték vagy visszaszerezték a gyermekek és szentek közös vonását: az istenközelségben élő egyszerű, tiszta, egészséges gyermeklelket.

A legnagyobb földi hatalom

az a néhány szó, amely — mikor a pap kimondja a kenyér és bor fölött a szentmisében — magát Istent hozza le az oltárra. Szédületes hatalom! Hiszen a legfélelmetesebb világhódító szava, bármilyen messze érjen is, egyszerű földi mértékkel felmérhető határba ütközik valahol, míg ez magát a Mérhetetlent, a Határtalant hódítja meg.

S vajjon ki az, akinek jogában áll kimondani ezt a minden csodánál nagyobb csodát művelő szót? Talán valami legyőzhetetlen erjú, hős, óriási hatalom birtokosa, rettenhetetlen és gőgös úr, aki-

nek a trónja elérhetetlen magasságban áll minden más ember fölött? Távolról sem. Ennek az érthetetlenül nagy hatalomnak a birtokosa éppen olyan gyöngé, gyarló ember, amilyenek mi magunk vagyunk. Sőt, mielőtt fölmenne az oltárhoz, mely a csoda színhelye lesz, felhatalmazója, az Egyház azt kívánja tőle, hogy ismerje el saját kicsinységét, semmiségét, és mellét verve, bűnbánattal mondja: „Én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem!” S az Egyház, mikor ezt teszi, az első oltárra gondol; arra az eleven, szűzi oltárra, melyet az alázatosság avatott méltóvá, hogy Isten leszálljon reá: „Megtekintette szolgálójának alázatosságát...” (Magnificat.)

De Isten gondolatait olyan nehezen értik meg és olyan könnyen elferdítik az emberek. Arra a ha-

talomra, mely Isten előtt oly nagy, hogy annak még önmagát is aláveti, idelent a szégyen bélyegét ütötték rá.

Az alázatosság az emberek szemében

gyöngeség. Önérzetes ember — így mondják — nem lehet alázatos. Ennek az általános felfogásnak esik áldozatul a fiatalság is, mikor az erőt, a nagyságot az önteltségben, a fölényes gögben keresi és mindent elkövet, hogy valamiképen alázatosnak ne lássék.

Az ősi bűn, a kevélység a világ teremtése óta állandóan kísért a földön, de olyan tömegaratása talán még sohasem volt, mint napjainkban. „Olyanok lesztek, mint az Isten!” — súgta valamikor az angyaloknak és az első emberpár-

nak. Ugyanezt mondja ma is, csak éppen modern köntöst ölt magára, hogy könnyebben tetszésre és meghallgatásra találjon. A fiatalokhoz pl. így beszél: Te még engedelmeskedel valakinek? Mi jut eszedbe! Nem lázad föl az önérzeted? Ugyan mi jögon parancsol neked bárki is? Neked, aki tanultságoddal, modern látásoddal és fiatalságod legyőzhetetlen erejével fölötte állasz az egész régi világnak! Miért alázkodnál meg bárki előtt? Csak nem félsz valakitől? Isten.... törvény.... erkölcs?... Elavult, üres szavak. Isten — ha létezik egyáltalán — nem ilyen kicsinyes. Amit megkívánsz, az szabad; ami jól esik, az jó. Te vagy a jelen és a jövő; minden a tied; élj vele. Ha más-képen nem lehet, könyökkel törj magadnak utat. Másokkal ne gondoldj. Csak az a tied, amit magad

élvezel. Lélek... örökkévalóság... erény... bűn?... Hát te még hiszel ilyesmiben? Hagyd a hitet az öregekre, akiknek már úgy sincsen egyebük. Te csak élj, élj, élj!...

Keményen és durván hangzik ez így. Első pillanatra talán túlzásnak is látszik. Pedig nem az. A tekintélytisztelet megfogyatkozása, az öregek és fiatalok egymás elleni harca, az erkölcstelen divatok és a hamis világnézeti áramlatok kritikátlan elfogadása mögött elsősorban a fiatalságnak ez a lelki beállítottsága áll.

— Dehát szerénységgel, alázatossággal nem jutunk a mai világban semmire! — panaszoznak sokan. — Ha szerény vagyok, észre sem vesznek; ha alázatos vagyok, gyöngének, gyávának tartanak. S ezt az ellenvetést az élet megerősíteni látszik. De csak felüle-

tes szemlölők előtt. Azok előtt, akik összetévesztik a gögöt a nagysággal, az erőszakot az erővel, az önteltséget a tudással, a külső díszet a belső értékkel és a reklámot a valósággal; azok előtt, akik az alázatosságot félreismérik.

A valódi alázatosság

nem az alamizsnát kérő koldus megalázkodása, szolgálékek gyáva meghunyászkodása, vagy bizonyos külső-belső gátlásokban szenvedők félrehúzóása. Nem, az alázatosság az a nagy-szerű beismerés, mely hatalmas uralkodókkal, tudósokkal, hősökkel, szentekkel azt mondatja: Istenem, amim van és ami vagyok, azt mind Tóled kaptam; Nélküled semmim sincs és semmi sem vagyok.

Ez az alázatosság nem gyöngeség, hanem erő, amely Isten kegyelmével mindenre képes. Ismeri képességeit, de Isten ajándékának tekinti és nem becsüli túl azokat. Nem felejt el, hogy amivel Isten kegyelméből bír, annak felhasználásáról egyszer számot kell adnia. Azt is tudja, hogy Isten emberek útján továbbítja hozzánk akaratát, s ezért ereje, tudása és bármilyen más kiváló adottsága tudatában is lázadozás nélkül tud engedelmeskedni. Istenben mindenkit testvérnek tekint s azért másnak is juttat abból, amije van és készséggel beáll a felebaráti szeretet műveinek a szolgálatába. Munkájáért nem vár dicsőítést és jutalmat, mert nem embereknek dolgozik, hanem Istennek, aki örök értékekkel fizet. S ha istenadta képességeivel sikerül valami nagyot alkotnia, még a szokottnál

is mélyebb alázattal hajtja meg a fejét, mert tudja, hogy maga az Örökkévaló működött benne és általa.

S igazát minden szónál erősebben bizonyítja a tapasztalás. Mert míg a saját nagyságával eltelt gőg alkotásait — legyenek azok égbenyúló piramisok, bábeli tornyok vagy világraszóló diadalok — elsöpri a mulandóság, addig az alázatosság művei belenőnek a jövőbe s nagyságukat a múltó idő csak növeli.

Talán sohasem éreztem át ezt az igazságot annyira, mint *két korporsó előtt*.

Az egyik Párizsban áll s benne a világhódító nagy Napoleon nyugszik. Dicsősége tetőpontján a világ urának képzelte magát. De mi maradt meg ebből a dicsőségből, s mivé lett az a térkép, amelyet — nem is olyan nagyon ré-

gen — a kardjával rajzolt a földre? ... A másik koporsóra Turinban a Segítő Szűz Mária hatalmas bazilikája borul, s benne egy alázatos, mindig szent szegénységben élt pap, az utcagyerekek apostola, Bosco Szent János pihen. És ebből a koporsóból az örökkévalóság lehellete árad. Ennek az alázatos életnek a műve elterjedt az egész világon s most, a Szent halála után bontakozik és fejlődik ki a maga teljes szépségében és nagyságában.

Az igazi nagyság, erő és hatalom mindig felülről jön s útjának előkészítője a *Confiteor*.

DOMINUS VOBISCUM!

Az Úr legyen veletek!

A világon elhangzó ösz-szes jókívánságok együttvéve sem foglalnak magukban annyi jót, mint ez az egy. Mert fölérhet-e a teremtett javak bármilyen sokasága is magával a Teremtővel, minden jó Alkotójával? A leg-szebb köszöntésbe is, melyet ember kaphatott, az Angyali üdvöz-letbe is beleszötte a mennyei hír-nök: „Az Úr van teveled!” Az Egyház pedig drágakövekként tüz-deli tele azzal liturgiájának koro-náját: a szentmisét. A könyörgé-seket, az Evangéliumot, a felaján-lást és a mennyei karokkal együtt zengett főséges istendícséretet

mind Dominus vobiscum-mal vezet be. Csak abban a szent csöndbe burkolódzó időközben nem él vele, amelyben maga az oltárra szállott Úr szól hozzánk: „Békeség nektek! Én vagyok!” — Búcsúzásul azonban az Egyház ismét csak nem tud szebbet, jobbat mondani: A misének vége; menjetek haza; de az Úr legyen, az Úr maradjon veletek!

A szentmisének ez az utolsó köszöntése mintegy

ú t r a v a l ó

a templomon kívül reánk váró életre. Sajnos, Egyházanyánknak ezt a bölcs tanácsát rendszerint azonnal elfelejtjük, amint kilépünk a templom kapuján. Pedig milyen nagyszerű, folyton megújuló kegyelmi-áramtöltés lenne az, ha napközben gyakran gondolnánk rá, és megismételnők

a kérést, hogy az Úr legyen velünk! Bármennyi erőt követelne is tőlünk az élet, nem fogynánk ki belőle soha, mert velünk lenne minden erő forrása, az Úr. A szenvedés sem súlyosodnék annyira reánk, ha mellettünk éreznők a vigasztalás Urát. És mennyi tartalommal telnék meg még a magánosságunk is abban a tudatban, hogy voltaképen sohasem vagyunk egyedül, mert hiszen velünk az Úr. Olyan

Egyszerű igazság

ez, s mégis olyan kevesen értik; s az Istennel való állandó kapcsolat szükségességét olyan kevesen érzik. Szinte valószínűtlenül hangzik, holott igaz, hogy sokan — sajnos nagyon sokan — ima nélkül kelnek reggel és feküsznek le este, s napok, hetek, hónapok telnek el a nélkül, hogy

Istenre még csak gondolnának is. Az Istennel való köszöntés szép szokása benne él a népek nyelvében ma is. A mi „Adjoñ Isten” — „Isten hozta” — „Isten áldja” köszöntésünk éppenúgy, mint a német „Grüss Gott”, az angol „God by”, a nálunk is közismert francia „A Dieu” és a többi nyelvek hasonló kifejezése, voltaképpen mind egy-egy Dominus vobiscum. De ugyan ki gondol rá, amikor ki mondja?

Pedig, ha mindenki, aki Isten nevét így kiejti, lelkével követné a szavát, de sok minden másképpen lenne a világon! Bizonyos, hogy az Úr békéje hamarább utat találna közénk. Sok jámbor mű is, amit Isten nevében kezdtek el, más eredményt mutatna fel, ha az Úr nemcsak az ajkakon, hanem a szívekben is élne. A Katolikus Akció célkitűzése:

A világiak apostolkodása

is könnyebben valósulna meg, ha a munkára vállalkozókban élne a tudat, hogy apostol csak állandó Isten-közelségben élő lélek lehet. Mert mi más az apostolkodás, mint a kegyelmi, az isteni élet kiárasztása, továbbadása? De hogyan adjuk tovább, ami nincs? Anyagi javakat, pénzt, ruhát, élelmet stb. osztogatni a máséból is lehet; szellemi és erkölcsi javakat, hitet, tudást, meggyőződést azonban csak a magunkéból adhatunk. Csődöt mond minden apostolkodás, amit az apostol nem önmagán kezdett el.

De még a jó kezdet sem elég. Az apostolnak saját lelki élete tökéletesítését folytatnia kell akkor is, — sőt még csak akkor igazán! — amikor már más lelkek gondját is magára vette. Mert különben

könnyen megeshetik hogy miközben más lelkek megtermékenyítésén fáradozik, a sajátja kiszárad. A lélek, amely nem gyűjt magába állandóan tovább, olyan mint a csatorna, amelynek forrása elapadt. Egyideig még közvetítheti, amit odáig kapott, előbb-utóbb azonban kiürül, s akkor többé nem lesz mit adnia. Hány világi apostolnak ez a tragédiája! Egyre többet vállal magára, lázas hajszolódással dolgozik, — akárhányszor idegkimerülésig — míg egyszer csak arra ébred, hogy munkája a külsőségek vágányára tévedt s elveszett belőle a lélek. Még jó, ha erre idejében ráébred, addig, amíg nem borít szemére hályogot a hiúság és az érvényesülési vágy.

— De mikor nem érek rá magammal foglalkozni! — hangzik a szokásos panasz. — Hiszen annyi a

dolgom, hogy azt sem tudom, mihez kezdjek előbb!

— Kedves barátom, — felelte hasonló panaszra egy nem kevesebb gond és munka terhét viselő püspök — toldja meg napi munkáját reggelenként egy félórai elmélkedéssel és meglátja, nemcsak köteles munkáit végzi majd jól, hanem még újabbak elintézésére is talál időt. (Chautard: Az apostolkodás lelke.)

Talán paradoxonnak látszik ez a tanács, holott egyáltalán nem az. Csak más fogalmazása Szent Pál szavainak: „*Mindent meg tudok tenni abban, aki nekem erőt ad.*”

DICSŐSÉG — BÉKESSÉG

A békesség

értékét — éppúgy, mint az egészségét — csak akkor ismerik fel az emberek, amikor elveszett. A fiatalság meg éppen lebecsüli; szemében a béke egyértelmű az unalommal. Pedig mégis csak értéknek, mégpedig nagy értéknek kell lennie, mert különben az Egyház, mely gyermekeinek mindig a legjobbat akarja, nem fűzné be a béke kérését annyiszor a szentmise szövegébe. Mindjárt kezdetben, a Szentháromságot dicsőítő gyönyörű himnuszát, a Glóriát az angyalok karácsonyi énekével vezeti be: „Dicsőség Istennek a magasságban, és békes-

ség a földön a jóakarató embereknek.” — A legszentebb áldozatot elsősorban az Anyaszentegyház és a hívek békéjéért ajánlja fel, s a megholtak számára világosságot, enyhülést és békét kér. — Az Isten Bárányához is így könyörög: „Adj békét nekünk.”

A különböző értékelés

oka nem lehet más, mint-hogy az Egyház más békére gondol, mint általában az emberek. Hogy milyenre, azt világosan kifejezi, amikor a Miatyánk után, Dominus vobiscum helyett, az Úr békéjével köszönti a híveket, majd valamivel később Krisztus szavait idézi: „Békét adok nektek, az *én* békémet adom nektek.” Nyilvánvaló, hogy ez a béke más, mint a világé. Mert a világ csak külső békét adhat, ami többnyire nem

is béke, csak a történések hiánya, sokszor meg éppen vihar előtti csend. Az Úr békéje ellenben a kiegyensúlyozott, harmonikus léleknek a történések fölé emelkedő nyugalma és szentferenci vídamsága, mely a napsütést és vihart, örömet és szenvedést egyformán istenküldötte testvérként fogadja. Ez az „Isten országa”, mely az Üdvözítő szavai szerint bennünk van. De

A mennyei szerződés,

melyet az első karácsonykor az angyalok hoztak a földre, ezt a békességet Isten dicsőségéhez kötötte. Vajjon azt jelentené ez, hogy elnyeréséhez ki kell kapcsolódnunk a világból és állandóan Glóriát zengenünk? Szó sincs róla; a legszebb Isten-dícséret maga az élet: állapotbeli köteles-

ségeink hű teljesítése. Hiszen az égi üzenet is egyszerű, állataikat legeltető pásztoroknak szólt! — Békéjét az Úr csak attól vonja meg, aki nem tölti be készséges jóakarattal azt a helyet, amit a Gondviselés kijelölt számára, aki ellenszegül Isten terveinek s ezzel dicsőségét rabolja meg. Hogy pedig az Úr békéjének a hiánya mit jelent, arra elég szomorú példát láthattunk magunk körül. Éppen a közelmúlt napokban került elé

egy leány a sok közül

aki megúnta életét és el akarta dobni, mint egy elnyűtt ruhát. Mindössze 18 éves, és még csak nem is szerelmes. Alig néhány hónappal ezelőtt még gyakori áldozó volt és hozzátartozói dalos pacsirtának nevezték vidámságáért. De aztán egyszerre, vala-

hogyan — talán könyv, mozi, vagy rossz társaság hatására — elvesztette a lelke békéjét. Munkáját kedvetlenül, szórakozottan végezte, Istent pedig egyre jobban kikapcsolta az életéből. Amint most utólag bevallotta, megmagyarázhatatlan nyugtalanság lett úrrá rajta, elégedetlenség mindennel és szinte beteges vágy valami új, valami más után. Végül már úgy érezte, hogy nem bírja így tovább. — Nem először hallottam fiatal leánytól ezt a szomorú vallomást. S akárhányszor csak kutatni próbáltam ennek a lelki meghasonlásnak a rejtett okát, mindig

bábeli tornyok

romjaira akadtam. Márpedig, Isten a nélküle, vagy éppen ellene emelt tornyok építőit ma is úgy, mint egykor, békéje

megvonásával, a lélek megzavarodásával bünteti.

Vannak, akik szépségükre építik álomtornyukat. Mások tudományos, vagy művészi képzettségükkel remélik meghódítani a világot. Ismertem egy négy polgárit végzett leányt, aki angliai szobaleányság útján vélte elérni — lehetőleg nagyszerű házasság formájában — a „happy end”-et. Ez a mostani pedig, mégcsak formát sem öltött ködtéglákból építgette képzeletében a jövőt s azt sem tudta, mit akar voltaképpen. Közös vonás mindannyiukban az a lázas türelmetlenség, amivel ki akarják venni a jövőjüket Isten kezéből, mert a Gondviselés irányítását túlságosan lassúnak találják, sőt mintha egyáltalán nem bíznának benne. Szinte stopperórával a kezükben figyelik az idő múlását, a perceket óráknak ér-

zik, s idegzetüket felőrli az aggodalom, hátha későn érkezik vagy egyáltalán nem érkezik meg az a határozatlan valami, amitől életük megváltozását várják. Mennyi elvesztegetett idő, elmulasztott, vagy rosszul végzett kötelesség és föl nem használt, sőt észre sem vett öröm marad el mögöttük, míg így állandóan a távolba néznek! Sokszor egy egész elpazarolt fiatalság!

Pedig milyen derűs, szép és tartalmas lehetne ugyanez az élet, ha a sok haszontalan vágy és elégedetlenség helyét készséges és vidám kötelességteljesítés, és a hétköznapiakkal járó apró örömök hálás elfogadása töltené be! Mert Isten a jól felhasznált percekét mind belefoglalja dicsőségébe s abból egy-egy lelki békességet árasztó fényes sugarat mindig visszahullat reánk.

Az éter hullámain át

mennyi hír járja be napenként a világot! Bennük lüktet az egész mai élet, a magagyors ütemű változásaival, drámai történéseivel. De az emberi kíváncsiságot még ez sem elégíti ki. Mohón kap a nyomtatott betű után, hátha az még többet tud mondani. Pedig ezek az újdonságok még aligha tettek jobbbá vagy boldogabbá valakit; legfeljebb az idegeket korbácsolják fel és a nyugtalanságra adnak egyre újabb anyagot. Mint egy csodálatos sziget emelkedik ki a nyugtalanságnak ebből a tengeréből az Egy-

ház, a maga mindenem felülemelkedő nyugalmával. Kezében

egy kétezer esztendő hír,

egy megnyugtató és föl-
emelő „Jóhír”: az Evangélium. Ez
a hír nem múlja idejét soha; bár
változatlanul ugyanaz marad, még-
is mindig új, mert belőle nő ki
ezer meg ezer változó formában
minden, ami az életben jó és
igaz. Az Egyház a szentmisében
olyan megkülönböztetett tisztelet-
tel veszi körül, ami elhangzó sza-
vaknak vagy holt betűknek egyéb-
ként nem szokott kijárni. De ezek
nem olyan szavak, mint a többi-
ek; ezek isteni igék, melyek egy-
kor magának az Istenembernek
élő ajkáról hangzottak el. Ennek
az „isteninek” szól az a tisztelet-
teljes csók, amellyel a miséző pap
az evangéliumos könyvet illeti, a
tömjénezés és a két gyertya, mely

ünnepi miséken közrefogja s a felállás, mellyel a hívek megtisztelik.

Miért, hogy ugyanazok az emberek, akik a múltó és megbízhatatlan napi híreket olyan mohón lesik, ezt az örökkévaló és mindenekfölött hitelt érdemlő Hírt olyan kevéssé értékelik? Ugyan hányan mondhatják el magukról, még jámbor hívők, sőt kongreganisták is hogy az Evangéliumot a maga egészében ismerik?...

Egy modern hölgy

látogatóm, — aki igen büszke nagy olvasottságára, — miközben sűrűn váltott cigarettáival telefüstölte a szobámat, a napi újdonságokról lelki problémáira tért át. Elmondta, hogy miután elkísérte egyik barátnőjét a teozófusok néhány összejövetelére,

most elhatározta, hogy ezentúl gyakran eljár közéjük, mert szükségét érzi a vallásos elmélyedésnek. Nem érti, — panaszolta — mi kifogása van az Egyháznak a teozófia ellen? Hiszen ott olyan gyönyörűen beszélnek Jézusról és a tanításáról! Az ember akarva, nem akarva hatása alá kerül. És különböző fantasztikus eszmék között megemlített néhány csakugyan gyönyörű gondolatot... az Evangéliumból.

— Én viszont azt nem értem, — kérdeztem — miért kell ezért a teozófusokhoz menni? Ami ott szép, az az Evangéliumból való, tehát megvan a mi katolikus vallásunkban is. Ami pedig ezen túl van, azt éppen azért ítéli el és tiltja az Egyház, mert nemcsak nem egyezik, hanem egyenesen ellenkezik Krisztus tanításával: az Evangéliummal.

A további beszélgetés során azután kiderült, hogy vendégem az Evangéliumot — a valamikor tanult, de már régen elfelejtett Kis Bibliától és néhány félfüllel hallott vasárnapi részlettől eltekintve — egyáltalán nem ismeri. Csakis ez

a tudatlanság

magyarázza meg, — de nem menti — hogy a képzeletét izgató legképtelenebb elgondolásokat, pl. a lélekvándorlás útján történő megtisztulást is elfogadta Krisztus tanításaként. Mindenesetre jóakarátára vallott, hogy felvilágosításaimat szívesen vette, aminek bizonyosságára következő látogatásakor már hozott is magával egy... protestáns bibliát.

— Hát ez nem mindegy? — csodálkozott, sőt némi megbotránko-

zással katolikus elfogultságot is emlegetett. Csak a kiváló tudósok fordításában, egyházi jóváhagyással megjelent, jegyzetekkel ellátott kiadás lapozgatása közben ébredt rá, hogy az Evangélium lefordításához és helyes értelmezéséhez milyen nagy tudományos felkészültség kell s hogy éppen ezért helyességének elbírálását és hitelesítését katolikus ember egyedül csak az Egyház tekintélyétől fogadhatja el.

Fenti eset — sajnos — nem egyedüálló, sőt még csak nem is ritkaság. Éppen manapság, amikor az emberek, főként a fiatalok valósággal olvasási lázban szenvednek és egy-egy divatos regényt óriási példányszámban kapkodnak szét, aránylag kevés, nagyon kevés kéz nyúl az Evangélium után. Pedig az Evangélium nem csupán

„egy könyv” a megszámlálhatatlanul sok közül, hanem

α Könyvek Könyve

maga „a” könyv, amit Isten Lelke mondott tollba. Ezt a könyvet annyiszor kellene elejétől végig folytatólagosan, kicsiny napi részletekben, újra meg újra elolvasnunk, ahányszor csak telik életünkben. Egy-egy gondolatával vezető motívumként kellene át-szónunk egész napunkat. Úgy, ahogy bizonyára azok is tették, akik közvetlenül Jézustól hallották ugyanezeket az ígéket.

Hogy is akarhat krisztusi életet élni az, aki az Evangéliumot nem ismeri? Hiszen rajta épül egész hitvalló életünk; mint ahogy a szentmisében is az Evangéliumot a hit megvallása: a Credo követi. Az örök élet érettségijének egyetlen tárgya: az átélt Evangélium!

De az Evangélium ismerete nemcsak saját megszentelődésünket, hanem hitünk védelmét is szolgálja és az apostolkodás forrása. Szent Pál az Isten igéjét a lélek kardjának nevezi. Ámde, hogy valóban az lehessen, ahhoz az Evangélium hiteles szövegének annyira bele kell vésődnie emlékezetünkbe, hogy bárhol hallunk vagy olvasunk ráhivatkozást, azonnal felismerjük ami ferdítés, a maga teljességéből kiszakított és félremagyarázott részlet vagy egyáltalán nem belőle való. Evangélium nélkül nincsen hitvédelem és üres szalmacséplés az apostolkodás.

Céltalan élet

az enyém — panaszkolta egy leány; és tudom, hogy ez a panasz nem csupán az övé. — Dolgozom, hogy legyen mit ennem és eszem, hogy tovább dolgozhassam. A munkám gépies, szinte személytelen, elvégezhetné helyettem akárki. Szüleim nem élnek, testvéreimnek megvan a saját családjuk; senkinek sincsen szüksége reám. Ha legalább valami karitatív munkát végezhetnék! De elfoglaltságom még erre sem enged időt...

Megindító volt a keserűsége, mert nem könnyelmű élnivágyás követelődött benne, hanem a lélek

sírt ki belőle; a lélek, amely érzi többrehivatottságát és tudja, hogy az élete olyan kincs, amit meg kell osztania másokkal is; a lélek, amely szeretné kiárasztani, odaadni önmagát. A semmitmondó megnyugtatóssal, hogy hiszen jöhet még számára is valaki, akinek odaadhatja az életét, nála próbálkozni sem mertem, mert tudom, hogy nem tartozik azok közé, akik férjvadás címén üresen hajlandók futni hagyni az éveket. Azért inkább az élet mélyebb értelméről beszélgettem vele.

Minden élet eszköz az Isten kezében

ha néha nem is tudjuk meglátni, mire használja fel. Ajánlja fel, adja oda hát a jó Istennek s akkor nem lesz többé céltalan. Mert Isten a neki fel-

ajánlott életek minden mozdulata-
tát értékesíti s a legszürkébb
élettel is több jót tehet, mint sok
látható eredményekben gazdag
élet, mely a földi céloknál nem
jut tovább. Hogy milyen érték-
ké válhatik így az emberi élet, azt
gyönyörűen szemlélteti

α legtökéletesebb felajánlás

a szentmisében. — „Fo-
gadd el szent Atya, mindenható
örök Isten, ezt a szeplőtelen ado-
mányt...” — könyörög a pap az
oltárnál, kezében az átváltozta-
tásra szánt ostyával. Majd kezé-
be veszi a kelyhet, mielőtt azon-
ban azt is följánlaná, előbb né-
hány csepp vizet önt a borba.
Megdöböntően nagyszerű való-
ságnak kifejezője ez a jelképes
cselekedet. Mert az a néhány
csepp víz a mi gyarló emberi ter-
mészetünket jelképezi és benne

marad a borban akkor is, amikor az majd az Úr Jézus vérévé változik... De hiszen akkor...! Az ember folytatni sem meri ezt a merész gondolatot... A Szentlélek sugallatával működő Egyház azonban bátran folytatja, sőt szavakba foglalja és nevünkben a pap ajkára adja: „Isten... add, hogy e víz és bor misztériuma által annak *istenségében részesülhessünk*, aki emberségünk részesevé lenni méltóztatott: Jézus Krisztus...” — És mint aki egy pillanatig sem kételkedik ebben a csodában, mingyárt utánateszi: „Fogadj el *minket* Urunk...!” — Így lesz a mi gyarló emberi életünk istenivé, Krisztusban. És ezzel megoldódott életünk értékesítésének kérdése is. Nem lehet olyan alacsonyrendű munkánk s olyan kicsiny és titkos áldozatunk, amit oda ne tehetnénk az oltárra, a

kenyér és bor mellé, Istennek felajánlott életünk részletadójaként. S bizonyosak lehetünk benne, hogy amikor később, Úrfelmutatás után a pap így imádkozik: „Esdve kérünk, mindenható Isten: parancsold meg, hogy ezt az adományt szent angyalod keze mennyei oltárodra vigye, isteni Fölséged színe elé...” — az angyal magával viszi oda a mi — Krisztusban isteni értéket nyert — adományainkat is: a türelemmel viselt szenvedéseket, a szótlanul lenyelt bosszúságokat, a legyűrt ellenszenvet, a vidáman végzett unalmas munkát, a felebaráti szeretet szolgálatait, sőt még az életet felfrissítő pihenéseket és szórakozásokat is. Elképzelhető-e, hogy az Atyaisten, aki Fiának drága vérében elfogadja a borba öntött néhány csepp vizet is, ne zárná szívébe az isteni Ál-

dozattal együtt a mi áldozatainkat is! Márpedig ugyan hol tehetnénk annyi jót az életünkkel, mint a jó Isten szívében? Hányszor szeretné az isteni irgalom a kegyelem olajával enyhíteni egyesek, családok vagy egész nemzetek szenvedéseit s nem teheti, mert igazságossága lefogja a kezét. Ilyenkor benyúl a rendelkezésére bocsátott önkéntes áldozatok közé és azokból — sokszor éppen a miénkből — vesz ki valamit, ami helyrebillenti az igazságosság mérlegét és utat enged az irgalmasságnak. Mi magunk sem tudhatjuk soha, hogy amikor a kegyelemnek egy-egy csodálatos ajándéka hull a lelkünkbe, melyik egyszerű, látszólag üres élet érdemelte azt ki nekünk. Panaszolhatja-e, ezt tudva, valaki, hogy az élete céltalan s hogy nem tudja azt értékesíteni?...

Az én panaszos leánykám is belátta, hogy az élet értékét nem mindig, sőt lényegében sohasem a kézzelfogható eredmények döntenek el. De még egy ellenvetése volt:

— A felajánlás gondolata nagy-szerű lendülettel, sőt örömmel töltheti el a lelket... az elhatározás és a felajánlás pillanatában. De mi tarthatja fenn bennünk ezt a lendítő, vigasztaló, felhangoló erőt akkor, amikor újra belekerülünk a lélekörlő mindennapi robotba, vagy amikor az áldozat, amit vállaltunk, nehezebb, mint hittük?

Rajtuk múlik

a megoldása ennek is. Egy kisleányt láttam hosszú időt és türelmet igénylő kézimunka fölött görnyedni karácsony előtt.

Elcsodálkoztam, mert tudom, hogy a kézimunkánál gyűlöletesebb munkát nem ismer. De most szemmelátható jókedvvel dolgozott és felragyogott a szeme, amikor kérdésemre elárulta: „Meglepetés anyuskámnak!”

De még jobban elcsodálkoztam azon a fiatal leányon, aki a minap két hosszú órát töltött nálam anélkül, hogy cigarettára gyújtott volna. Máskor ennyi idő alatt már hamútartót kellett cserélni. — „Géza nem szereti” — indokolta lemondását. — „És nagyon nehéz leszokni róla?” — kérdeztem — „Egyáltalán nem — mondta mosolygósan, kedves őszinteséggel. — Valahányszor szeretnék rágyújtani, csak „Ó”-ra kell gondolnom s már nem nehéz.”

Egy özvegyasszonyt ismerek, aki cselédsorsot vállalt egy nagyvárosban, ahol régi, jobb sorsát

nem ismerik s csodálatos lelki erővel, sőt derűsen viseli már évek óta... a gyermekeiért. Pedig van úgy, hogy egy évig sem láthatja őket. Hasonló, sokszor a hősiességig nagy példákban nem szegény a világ. Vajjon Istent nem tudnók — legalább akaratunkban — annyira szeretni, hogy a Rá-gondolás tartalommal töltse be életünket és könnyüvé tegye a nehezét is?...

MÉLTÓ ÉS IGAZSÁGOS...

Kiment a divatból

egy kedves, meleg csendes szó, mely pedig a maga rövidségében és egyszerűségében olyan könnyűvé tudja tenni a munkát, a fáradozást, az áldozatot; ez a kis szó a „köszönöm”. Elhangzik ugyan itt-ott még ma is, de egyre ritkábban s a hangsúlyán többnyire érzik, hogy nem hála, hanem csak üres udvariaság adta az ajakára. Olyan kevesen érzik, hogy a kapott jóért, legyen az kicsiny vagy nagy, szükséges vagy örömszerző, kötelességből vagy szeretetből adott, viszonzásul mindig hála jár. Anynyira megszokták már az embe-

rek, hogy a jogot az „én” javára könyveljék el, a kötelességeket viszont mások terhére írják, hogy ebben a lelki beállítottságban járulnak még Isten elé is: mindig kérve és csak nagyritkán hálát adva. Pedig Istennel szemben igazán elmondhatjuk Szent Pállal: „Mi az, amit nem kaptunk?” Talán a külső szépségünk, vagyunk, szellemi képességünk vagy ügyességünk? Hányan veszítették már el, úgyszólván pillanatok alatt, teljesen sajátjuknak vélt külső vagy belső értékeiket, bizonyosságául annak, hogy megtartásuk nem tőlük függött, hanem Attól, akitől kapták!

Milyen más

példát mutat az Úr Jézus! Sohasem tulajdonít magának semmit; újra meg újra megvallja,

hogy mindent mennyei Atyjától kapott és a hálaadásról soha meg nem feledkezik. Lelkének ez a vonása legnagyobb csodáinál jelentkezik legszembetűnőbben. A kenyérszaporításnál még meg sem történt a csoda, mikor Ő, a lelkét elárasztó világosságban már látja Atyja beleegyezését s „vevén a két kenyeret és a halakat, *hálát adván, megszégé...*” Hasonlóképpen, miután lelke mélyén könnyörgött Atyjához Lázár föltámasztásáért, még mielőtt életre hívná a halottat: „fölemelvén szemeit, mondá: Atyám! *hálát adok neked, hogy meghallgattál engem...*”

Mikor pedig megszületik isteni kezében az Oltáriszentség, — „vevén a kenyeret, *hálát adván, megszégé és nekik adá, hasonlóképpen a kelyhet is*” — hálaadása olyan hatalmas és fönséges imá-

ban jut kifejezésre, hogy az Ős-egyház azt mintegy az átváltozás csodájának foglalatául tekinti és róla nevezi el az egész szentmise-áldozatot: „Eucharistia = Hálaadás”. — Az isteni példa nyomán az Egyház ma is, mielőtt elvégezné a Krisztus rendelte „nagy cselekményt”, előbb fölemeli szívéét az Úrhoz, majd azt mondja: „Adjunk hálát az Istennek!” — s a ministráns a mi nevünkben feleli:

Méltó és igazságos.

Ezután száll a magasba az a csodálatos mélységű hálaének, amely megköszöni Istennek a megváltás útján nyert mérhetetlen értékű kincseket. Végezetül, mint aki túlcserdülő hálájának mintegy extázisában úgy érzi, hogy amit emberi szóval mondhat, az mind kevés, segítségül

hívja a menny összes lakóit és háláját az övékkel egyesítve zengi a háromszor szent Isten dicséretét. A köszönnivalók mérhetetlen tömegéből minden ünnepkörben és külön egyes nagyobb ünnepeken is, az isteni Jóságnak más és más kegyét emeli ki és foglalja bele a Prefáció hálaadásába. Énekelt miséiben pedig olyan csodálatosan szép dallamba öltözteti éppen ezt a részt, hogy hallatára Mozart, a híres osztrák zeneszerző így kiáltott fel elragadtatásában: „Minden művem szívesen odaadnám, ha ennek én lehettem volna a szerzője!”

Annál nagyobb szégyenkezéssel hallgathatjuk mi az Egyháznak ezt a Szentlélek ihletével alkotott hálaadását! Mert ha mérlegre tesszük lelkiismeretünkben azt a sok jót, amit életünkben kaptunk és a köszönetet, amit érte adtunk,

be kell vallanunk, hogy megszámlálhatatlan

az elmaradt köszönet

amivel Istennek és embertársainknak adósai vagyunk. Kezdve a szülőktől, — akiktől a XX. század gyermeke olyan sokat követel és kap is, akiknek azonban a köszönetből olyan siralmasan kevés jut — végig az emberek hosszú során, közvetve vagy közvetlenül mindenkitől kapunk valamit. Hiszen nemcsak a saját cselédünk, meg a szabónk, cipészünk, kereskedőnk stb. dolgozik nekünk, hanem az a sok ismeretlen ember is, aki a házon dolgozott, amelyben lakunk, a bútoron, amit használunk, az úton, ahol járunk, a szántóföldön, ahonnan a kenyerünk elindult, és így tovább. Ha szemtől-szembe nem is mondhatunk köszönetet

mindanyiuknak, hanem csak a jó Istenen át, akiknek ők eszközei, de legalább azokról ne feledkezzünk meg, akikkel közvetlenül érintkezünk. Fáj látni azokat a modern fiatalokat, akik olyan fölényes göggel fogadják az életüket fenntartó, szépítő és gazdagító sok értéket, gondot és fáradozást, mint ahogy a pogányok fogadták rabszolgáik szolgálatát. S abban, amit kapnak, mindig csak a földi mértékkel mérhető értéket keresik, viszont az áldozatot, amibe került, semmibe sem veszik... Milyen megindítóan szép látvány

ezzel szemben

az a felnőtt, önálló, sőt talán magas állást viselő férfi vagy nő, aki hálásan csókolja meg édesanyja kezét a legcsekélyebb figyelmességért is, aki

megköszöni a pohár vizet a falusi kis cselédnek, az ajtónyitást a portásnak, a kezébe adott csomagot a kereskedősegédnek, és mosolygós köszönettel nyomja a borralalót a kifutófiú kezébe, aki hozott neki valamit.

Minden köszönő szó a felebaráti szeretet ténye, ami kisebb-nagyobb szeretetlángot gyújt annak a szívében, aki kapja. Hány szív keményedett meg és vált érzéketlenné, vagy talán gyűlölködővé azért, mert munkájáért legfeljebb fizetést, — köszönő szót azonban sohasem kapott! Pedig bizonyos, hogy ugyanaz a Krisztus, aki a legcsekélyebb jót, amit felebarátunknak teszünk, úgy tekint, mintha azt Neki magának tennők, az embertársainknak juttatott köszönetet is elfogadja. Iránta tartozó hálánk törlesztése gyanánt.

Ha megjelenne köztünk

az Úr Jézus látható, istenemberi alakjában, hogy tódulnának hozzá az emberek! Nem sajnálnának fáradságot, áldozatot, csakhogy a közelébe juthassanak, s mint egykor a tömeg a pusztában, étlen-szomjan is kitartának mellette.

Ha megjelenne köztünk?... De hiszen megjelenik! Leszáll az oltárra minden szentmisében. Az ostya fehér fátyola elfödi ugyan testi szemünk előtt, hitünkkel azonban ott tudjuk, ott érezzük Őt. Miért nem tódulnak hát hozzá az emberek? Miért kell az

Egyháznak a vasárnapi misehallgatás parancsával, legalább hetenként egyszer odakényszeríteni őket? S miért, hogy sokan még ezt a parancsot is olyan nehéz tehernek, olyan súlyos követelésnek érzik? Hiszen aki

eleven hittel

hiszi Krisztus megjelenését az oltáron, annak tudnia kell, hogy ami az átváltozás pillanatában történik, a világon minden egyéb történésnél nagyobb és fontosabb; az szinte elcsodálkozik, hogy a templom kapuján kívül éppen úgy robognak a kocsik, autók és villamosok, ugyanolyan közönyösen jönnek-mennek, sietnek dolgaikra az emberek, mint máskor; az nem érti, hogy lehetnek, akiknek fontosabb az élet, mint az élet Ura, akit Isten szolgálja a szent színekben fölmutat,

s aki egyetlen szavával megváltoztathatja az egész világ folyását és megállíthatja bármely pillanatban a mi szívünk verését is! Ha most talán aludni látszik is, mint egykor tanítványai között a viharos tengeren, de bizonyos, hogy felkel azonnal, amint arra érkezettnek látja az időt. S ki tudja, nem következnek-e be ez az idő sokkal hamarább, ha jobban felhasználnók átváltozás után azokat a drága pillanatokot, amikor Krisztus itt van közöttünk, velünk imádkozik, saját ajkára veszi könnyörgéseinket, saját keresztjére emeli a mi keresztjeinket s a saját örökös Te Deumába kapcsolja bele a mi szegényes hálaadásunkat, hogy együtt ajánlja fel azokat mennyei Atyjának! Nincs az a gazdag képzelet, amely meg tudná még csak közelíteni is, mi-

lyen ékesszólássá válnak a mi gyarló dadogásaink az Úr Jézus ajkán s milyen csillagokat elhomályosító drágakövekként ragyognak az Úr keresztjébe ékelt szenvedéseink ezekben a szent pillanatokban! Az Egyház minden könnyöngését így végzi: „A mi Urunk Jézus Krisztus által...” de elevenebb valósággá sohasem válnak ezek a szavak, mint éppen átváltozáskor.

Olyan szomorú, hogy Krisztusnak ez a valóságos megjelenése közöttünk, még a hívők közül is olyan soknak a lelkét csak néhány futó pillanatra érinti meg Úrfelmutatáskor, amint azonban elhallgat a csengetyű szava, elszáll ez a rövid megérzésük is, és ők ismét csak közönyös „nézői” a szent cselekménynek. Pedig az Úr Jézus ott pihen az oltáron egészen

áldozásig!... Mintha hiányoznék belőlük a

természetfölötti érzék.

Pedig a keresztségben mindnyájan megkapták! Hova lett azóta? Vajjon nem a testi érzékek túlságos használata fojtotta el? Mert a mai ember fülét állandóan külső zaj, ha egyéb nem: a rádió harsogása tölti be; szemét nyugtalanul villódzó színes fények vakítják; teste folytonos mozgás, ide-odarohanás áldozata; idegeit autószáguldás, sport, színház, mozi, tánc, regény, nikotin, flört stb. tartja állandó izgalomban...; a csöndes órák elmélyedő szemlélődését egyáltalán nem ismeri. Hogyan tudna hát belemélyedni a természetfölötti világba; hogyan tudná látni lelki szemével a láthatatlant és érezni a kézzel nem foghatót? A szellem-

világgal foglalkozni ugyan divat, de... az érzékeken át. A mai ember csak olyan szellemben hisz, amely kopogós csizmában jár, asztalt táncoltat, sejtelmes jóslatokat ad és titokzatos jelekkel elégíti ki a kíváncsiságot. Pedig ezek a „szellemidézések” nem oldják meg a problémáit, nem oszlatják el a nyugtalanságát és nem adják meg neki azt a lelki békességet, amelyet csak az ismer, aki a jó és rossz, öröm és fájdalom, világosság és sötétség mögött egyaránt ott érzi mindig Isten kezét.

A mai leány problémája

is azért látszik szinte megoldhatatlannak, mert nem belülről, lélekkel, hanem kívülről, intézkedésekkel akarják megoldani. Igaz ez a probléma nem könnyű

Emlékeztet a mesebeli „okos leány” problémájára, akinek mennie is kellett, meg nem is, köszönnie is, meg nem is, vinnie is ajándékot, meg nem is. Ilyen elentétes dolgokat követelnek a mai leányoktól is: hogy haladjon a korral, legyen modern, életrevaló, vegye ki részét a létért való küzdelemből és szükség esetén éljen meg a maga lábán, egyedül, minden támasz nélkül is; ugyanakkor azonban legyen szerény és visszavonuló, ne vegye el a férfiak elől a munkalehetőségeket, maradjon meg szépen csendesen a tűzhely mellett és legyen az otthonnak, a családnak a lelke. Az előbbihez sokirányú érdeklődés, tárgyi tudás, külső előnyök, az érzésektől való függetlenség, sőt bizonyos dolgokkal szemben szinte férfias beállítottság kell. Az utóbbinak a közép-

pontjában viszont a lélek, éspe-
dig a női lélek áll tisztaságával,
anyai gyöngédségével, a szeretet
leleményességével és inkább be-
felé néző beállítottságával. Cso-
da-e, ha e széthúzó erők között a
mai leány zavarba jön, s mivel a
középútat nem találja, — hiszen
azt éppen neki kellene kitapos-
nia! — könnyen szélsőségbe té-
ved. Ez a szélsőség pedig termé-
szetszerűen nem a lélek felé haj-
lik. A problémának csak egy
megoldása lehet:

gyökeres benső átváltozás,

az érzéki ember vissza-
szorítása és lélekbeöltözés. Keve-
sebb külső hatás és több benső
élmény; kevesebb izgalom és
több csöndes óra; kevesebb zajos
szórakozás és több tiszta szépség
élvezete természetben, művészet-
ben és emberlelkekben; végül

pedig: sok fölösleges igény elhagyásával a lélek felszabadítása, hogy mint a terhétől szabadult léghajó, könnyebben szállhasson a magasba, Isten felé. Kiki maga ismeri legjobban a saját lelkének lefelé húzó súlyait. Azért erre a nagytakarításra közelebbi tanácsot adni nem lehet. De bizonyos, hogy aki komolyan neki fekszik és elvégzi, annak a problémái majdnem semmivé zsugorodnak össze. Mert a lélek megtalálja a módját, hogyan egyeztesse össze a létért való küzdelmet az otthon szeretetével, az egyedüllétet az anyai hivatással, a modernséget a szerénységgel és a férfias helytállást a női lélek tisztaságával. De ehhez erőt és világosságot csak abból az „örök életre szőkellő forrásból” meríthet, amely az oltáron fakad átváltozáskor. Mert ekkor történik az a

szent csere,

melyben egy Isten lesz emberré azért, hogy az embert viszont istenivé emelje. Aki csak nézője az oltáron végbemelő átváltozásnak, maga azonban marad az, aki volt, a minden idegszálával, egész énjével földhöz tapadó érzéki ember, aki nem hajlandó megvalósítani az Egyház életprogramot adó imáját: „*Általa, Vele és Benne*”, az ne csodálkozzék, ha az átváltozás csodája, Krisztus megjelenése köztünk, számára semmit sem jelent.

Oremus — imádkozzunk!

Többször is elhangzik ez a híveknek szóló felhívás a szentmisében. Mintha mindannyiszor bele akarna csengetni a lelkünkbe, figyelmeztetésül, hogy most új, fontos rész következik. Az egyik „oremus” olyan, mint egy tiszteletteljes kopogtatás. Miután az utcáról behozott port a „confiteorral” leráztuk magunkról, ezzel lépünk be az isteni Mesterhez, hogy meghallgassuk a nekünk szánt tanításokat: a szentleckét és az evangéliumot. Egy másik „oremus” már nekünk adja át a szót, hogy a följánlásban az Úr lába elé szórjuk lelkünk

szeretetadományait. Egy harmadik „oremus”, mely az imádságok imádságát, a Miatyánkot vezet be, mintegy felfokozása az előbbieknél, vágyódás és előkészület az Istennel való egyesülésre a szentáldozásban.

Egyház-anyánk azonban, mintha attól félne, hogy ezek a rövid felszólítások belevesznek az emberi figyelmetlenségekbe és szórakozottságokba, a szentmise legfőbb részét bevezető Prefáció előtt még nyomatékosabban figyelmeztet: „Orate, fratres... Imádkozzatok, testvérek...!” Az a megindító evangéliumi jelenet jut itt az ember eszébe, amikor az Olajfák-kertjében imádkozó és gyötördő Jézus ismételten visszatér tanítványaihoz a kéréssel, hogy virrasszanak és imádkozzanak vele, de mindannyiszor álomba merülve találja őket. Vajjon a szent-

misében elhangzó felszólítások nem ugyanígy találnak bennünket is? Ha nem is éppen elnehezült szempillákkal, az álom öntudatlanságában, de az imádkozó Jézustól távol járó lélekkel?! Vagy, ha lelkünk talán nem is kalandozik el, de

tudunk-e imádkozni

egyáltalán? Istenhez emelő szárny-e az imánk vagy ellenkezően, segélykérés arra, hogy még jobban a földhöz tapadhasunk? Nem lehetne-e rólunk is elmondani, hogy az Úr imádságából csak a *mindennapi kenyér* kérését ismerjük?...

Kérni szabad, sőt kell is. Hiszen valójában Isten koldusai vagyunk; mindent Tőle kapunk s bárha Ő jól ismeri szükségleteinket, az alázatos kérést joggal elvárhatja tőlünk. De kérés és ké-

rés között nagy különbség lehet. A koldus is kér és a gyermek is. De a gyermek kérése mégsem koldulás. Mert ő nemcsak azért közelít atyjához, hogy kérjen, hanem elsősorban a szeretet hajtja hozzá. Közelébe kívánczik; tiszteletteljes csókkal akarja illetni a kezét, mely annyi jóban részesíti; igyekszik engedetlenségeiért kiengesztelni őt; vágyik bizalommal feltárni előtte a szívét; meg akarja mondani neki, mennyire szereti s megkérdezni, mivel szerezhetne örömet neki. Hogy saját nehézségeit is közli vele s szükség esetén segítségét is kéri, az természetes és annyira beletartozik a szeretet közvetlenségébe, bizalmasságába, hogy szinte már nem is megy kérés számba; és ami a fő, előre benne van a megnyugvás a szerető atya akaratában.

Bizonyos, hogy ilyennek látta az Úr Jézus az ember kapcsolatát is Istennel, amikor azt ebbe a sokatmondó megszólításba sűrítette bele:

Miatyánk!

A legtermészetesebb és életünkhöz legközelebb álló viszony, és mégis, milyen kevesen tudnak igazán beleilleszkedni! Hányan választják a gyermek szerepe helyett inkább a koldusét s csak akkor imádkoznak, amikor valami kérnivalójuk van! Sőt vannak, akik valósággal követelik imáik fejében a meghallgatást s ha nem kapják meg, amit kértek, és pedig pontosan úgy, ahogy kérték, dacosan elfordulnak és az isteni Bölcseséggel perbeszállva azt mondják: „Minek imádkozzam, mikor úgy is hiába?...” —

Nem kis számmal akadnak olyanok is, akik csak külső és belső napsütésben tudnak imádkozni, ellenben azonnal elveszítik a mennyei Atyához vezető utat, amint beborul fejük felett vagy szívükben az ég. Csak hangulatokra, könnyes megindulásokra, édes érzésekre, úgyszólván esztétikai gyönyörúségekre vágynak az imában, az istenkereső akaratot azonban semmibe sem veszik. Holott éppen az *Istent kereső szándék* az igazi ima; nélküle élettelenül, üresen konganak a legszebb szavak, még az Úr imádságának örökszép szavai is. Az Istenhez vezető lépcső nem szavakból, sőt nem is csupán és elsősorban érzésekből, hanem sokkal inkább lélekből és életből, cselekvő szeretetből és áldozatokból épül.

A legfönségesebb ima

maga a legszentebb áldozat a szentmise. Az összes jámbor hívőknek, sőt a mennyország összes szentjeinek minden imája együttvéve sem ér fel *egyetlen szentmisével!* Életünk megszentelésére feltétlenül szükséges ugyan, — hiszen maga az Üdvözítő biztat rá — hogy szívünket imával, elmélkedéssel, munkáink, szenvedéseink és egész életünk felajánlásával minél gyakrabban Istenhez emeljük, de a legmagasabbra szárnyaló és Isten szívét legerősebben megragadó imádság mégis csak az, amelyet az Úr Jézus áldozatába kapcsolódva végzünk. Mert a mi rövidlátó emberi könnyörgéseinkhez sok olyasmi tapad, amit Isten az Ő előrelátó bölcsességében és könyörületes jószágában nem adhat meg nekünk.

Ezért kéri az Egyház is egyik mise-könyörgésében (Pünkösöd utáni 9. vasárnap): „... hogy a téged kérők kívánságait megadhasd, tedd meg, hogy *neked tetsző dolgokat* kérjenek”. Ha azonban felajánlaskor egyesülünk „a víz és bor misztériuma által” a Megváltó áldozatával, akkor kérésünk Krisztus szent vérében megtisztul, lefoszlik róla minden önzően emberi vonás, és bizonyos, hogy a mennyei Atya színe előtt tetszésre talál. Ebben a tudatban foglalt bele az Egyház a szentmise „kánonjába” minden emberi szükségletet: megemlékezik az élőkről és megholtakról, ideigvaló szükségleteinkről és örök boldogságunkról, vagyis mindarról, ami „lelkünk és testünk oltalmára és gyógyulására szolgál”. Vajjon azt jelentené ez, hogy a szentmisében minden kérésünk

meghallgatásra talál? A szó leg-
szorosabb értelmében nem; a való-
ságban azonban még sokkal töb-
bet. Azt jelenti, hogy az isteni
áldozat saját erejénél fogva ki-
eszközli számunkra mindazokat a
kegyelmeket, amelyekre lelkünk-
nek a legnagyobb szüksége van:
elsősorban tehát azt, hogy akara-
tunk megnyugvással, sőt mi több,
készséges szeretettel tudjon bele-
simulni Isten akaratába, akár
egyezik az kérésünkkel, akár
nem. Ha pedig egyszer eljutot-
tunk odáig, hogy akaratunk egye-
zik Istenével, akkor bátran el-
mondhatjuk, hogy imánk soha-
sem marad meghallgattatlanul.
Mert Isten akarata mindig telje-
sül és azt adja nekünk, amit az
isteni Bölcsesség és Jóság szá-
munkra legjobbnak ítél.

A MI URUNK JÉZUS KRISZTUS TESTE ŐRIZZE MEG LELKEMET AZ ŐRÖK ÉLETRE!

Az élet vágya

úgy feszíti mostanában a szíveket, mint a gőz a túlfűtött kazánt. Nem a békés, nyugodt boldogságot nyújtó életé, hanem a minél nagyobb sebességre kapcsolt árammal száguldó mámoré. Találkozáskor a legfontosabb kérdés, amit egymáshoz intéznek az emberek: „Hol voltál tegnap?... Mit csinálsz ma?... Mi a terved holnapra?... S aligha áll egyedül életfelfogásával az a 19 éves, „érett” leány, aki egy 12 esztendőes gyermek emlékkönyvébe ezt írta be: „Élvezni, szeretni... ez az élet!”

Csakugyan ez volna? De hát akkor miért nem képes az ember megtalálni benne a boldogságát? Honnét a szívnek az a teljes ki-elégülést sohasem találó nyugtalansága, mely lázasan űzi, hajszolja folyton új élmények után? Amit ideig-óráig az élet csúcának gondol, arról — amikor eléri — kisül, hogy ott megállni nem lehet, s onnan ismét csak lefelé vezet az út. És a pillanat, melyre annyi reménykedéssel vár, talán hosszú évekig, — ha egyáltalán elérkezik — belevész, mint a többi, a múltba; fogva tartani nem lehet... Vajjon üres ábránd lenne csupán az a lelkünk legmélyén élő sejtés, mely egy nyugtalanságunkat elcsitító, vágyainkat boldogságban feloldó másik életről beszél?... Nem; a teremtő Bölcsesség nem ültetett ilyen elérhetet-

len vágyat a szívünkbe. S kinyilatkoztatáson nyugvó hitünk biztosít róla, hogy ez a földi vándorlás csak átmenet, előkészület az igazi Életre.

Bizonyos, hogy testben élő, földön járó, életgondokkal küszködő embervoltunknak nem könnyű beleélnie magát ebbe a gondolatba. Hiszen minden a földhöz vonz bennünket; érzékeink csak erről a világról adnak hírt és érzéseink ezer szállal fűznek a teremtményekhez. Lelkünk rab a test börtönében, s repülni vágyó szárnya mindenütt ellenállásra talál. A küzdelem nehéz, és sokan, talán a legtöbben fel is adnák, ha hitünk támogatására, bizalmunk és kitartásunk erősítésére ízelítőt nem kaptunk volna a túlvilágon reánk váró, Istennel egyesítő örök boldogságból... *a szentáldozásban!* Olyan csodálatos, szinte hi-

hetetlenül nagy ajándék ez, melyet csak

az örök Szeretet

jósága találhatott ki, és csak az Ő mindenhatósága valósíthatott meg. Hiszen az áldozás szent pillanatában az emberi szív leggyötrőbb vágya, szeretet utáni sóvárgása nyer a legmerészebb elképzelést is fölülmúló kielégítést. Mert nem csupán egy másik emberszívbe hullott szeretetparánnal, hanem minden szeretet forrásával, magával az Örök Szeretettel egyesül. Szinte érthetetlen, hogy a szív kibírja ezt az egyesülést és nem ég el benne, mint ahogy az alacsony feszültségre beállított villanydrót elég, ha magas feszültségű áramot bocsátanak rajta át.

De nem ég el. Sőt . . . annyira megszokja, hogy a lelkében végbeme-

nő csoda lassankint jelentéktelené törpül a szemében. Hányan vallják be, hogy azért nem járulnak gyakrabban a szentáldozáshoz, mert érzik, mint vonja be a megszokás rozsdája hangulatuk ünnepi ragyogását, ők pedig nem akarják a hétköznapi közönybe süllyeszteni a Szent Titkot. Szegény lelkek! Azt hiszik, az isteni látogatást megillető tisztelet szól belőlük, holott végzetes tévedés áldozatai. Hiszen az Úr nem görögtüzes ünnepi hangulatokat, hanem akaratban gyökerező szeretetet, lelki szárazságban is kitartó hűséget keres. „Az ajtónál állok és kopogok, — mondja a léleknek — ha valaki meghallja szavamat és megnyitja nekem az ajtót, bemegyek hozzá és vele étkezem és ő énvelem.” (Jel. 3, 20.) Lemondhat-e a lélek erről a látogatásról csak azért, mert ünnepi hangulat-

ruhája nincs kéznél? Lemondhat-e róla, ha a valóság erejével él benne a hit, hogy ez a látogatás egy előlegezett pillanat abból a boldogságból, melyet azoknak készített az Úr, akik Ót szeretik?!... Hogy azonban ez a

szent találkozás

valóban ízelítőt adhasson a túlvilági boldogságból, és az igazi Életnek legalább futó érintése lehessen, ahhoz nem elég csak úgy, minden előkészület nélkül, úgyszólván az utcáról befutni az áldoztató rácshoz, majd áldozás után ismét sietve távozni és belemerülni az evilági gondok zűrzavarába, talán még mielőtt elhagyta volna szívünket testi jelenlétével az Úr. Legalább 10—15 pernyi időt kell engednünk a lelket minden egyébtől kiüresítő áhítatos, vágyakozó várakozásnak, va-

lamint az egyesülésben elmélyedő hálaadásnak is. Erre pedig kiválóbb mód nincsen, mint a belekapcsolódás a szentmisébe. A legszebb áldozás előtti és utáni imádságok sem állíthatják úgy bele a lelket az Istennel való egyesülés nagyszerűségébe, mint a legszentebb áldozat, melynek imádságai, a Miatyánktól kezdve, a szó szoros értelmében is ezt a célt szolgálják.

Ám, ezen a közvetlen előkészületen és hálaadáson túl, a szentáldozásnak teljes és igazán méltó keretét csak maga az élet adhatja meg. S ha napjainkban, amikor pedig tömött sorokban váltják egymást az áldoztató rácsnál az emberek, a gyakori áldozás hatását mégis olyan kevéssé látjuk a családi és társadalmi életben, annak oka, hogy sokak számára a szentáldozás is csak egy ájtatosság a

sok közül s nem válik sugárközpontjává egész életüknek. Hatástalan ugyan nem marad a szentáldozás senkinek a lelkében, aki tiszta szándékkal és a kegyelem állapotában veszi magához az Úr testét, de ez a hatás egymagában lassú, alig észrevehető. Az állandóan hulló vízcseppeknek is hosszú évtizedekre van szükségük, míg valami kis mélyedést képesek vájni a sziklában; ellenben a fölpuhított talajt könnyen átítatják és az előre kivájt üreget gyorsan betöltik. Ilyen felpuhítás a lélekben a rossz hajlandóságoktól, erősen földi ízű indulatoktól való megtisztulás; és ilyen üreg-kivájtás a lélek kiüresítése a rendetlen ragaszkodásoktól. Szóval:

Életreform I

„Tudom, nehéz munka lesz, — írja erről levelében szent

elhatározással egy fiatal leány — mert hiszen úgy meg kell változnom, hogy pár év múlva nem is ismerek magamra. Olyan leszek, mint az öreg fa, amit tövig le kell vágni a férgek miatt, csak legalul a friss hajtást hagyják meg rajta... De azért nem ijedek meg... S ha sikerül az operáció, akár *tíz év múlva is*, megírom...!”

Hát igen; ilyen életváltoztató, állandó előkészület kell a szentáldozáshoz, ha azt akarjuk, hogy abból — Krisztus szándéka szerint — Élet fakadjon bennünk. A szentmise is a „Confiteor” alázatos megtisztulásán, a följánláson és az áldozatban szinte megsemmisülő átváltozáson keresztül jut el az áldozásig! És erre az átalakulásra, erre az Eucharisztia sugárzásába beállított életre talán sohasem volt olyan nagy szükség, mint éppen ma, amikor a sátán

olyan ijesztően erős fegyverekkel küzd Isten országa ellen. Legyőzése az eucharisztikus lelkek táborára vár. Hála Istennek, ez a tábor egyre növekedik. Körülötünk és velünk, csendben, észrevétlenül a szentek ezrei élnek; szentek, akik a szentáldozásaikból nyert fényt és erőt belesugározzák munkájukba, szórakozásukba, családi és társadalmi életükbe. Belőlük alakul majd ki az a „jól rendezett hadsereg”, mely a sátán minden erőfeszítése ellenére is visszahódítja és Krisztusban boldogságra vezeti a világot!

T A R T A L O M

Bevezetés — — — — — 7

BEMEGYEK ISTEN OLTÁRAHOZ...

Valami nincs rendjén — — — — — 11

Vidám áldozatkészség — — — — — 13

Minden élet áldozat — — — — — 14

Áldozat és öröm! — — — — — 15

Az ifjúi öröm — — — — — 17

CONFITEOR

A legnagyobb földi hatalom — — — — — 20

Az alázatosság az emberek szemében — — — — — 22

A valódi alázatosság — — — — — 25

DOMINUS VOBISCUM!

Az Úr legyen veletek! — — — — — 29

Útravaló — — — — — 30

Egyszerű igazság — — — — — 31

A világiak apostolkodása — — — — — 33

DICSŐSÉG — BÉKESSÉG!

A békesség	—	—	—	—	36
A különböző értékelés	—	—	—	—	37
A mennyei szerződés	—	—	—	—	38
Egy leány a sok közül	—	—	—	—	39
Bábeli tornyok	—	—	—	—	40

EVANGÉLIUM

Az éter hullámain át	—	—	—	—	43
Egy kétezer esztendő hír	—	—	—	—	44
Egy modern hölgy	—	—	—	—	45
A tudatlanság	—	—	—	—	47
A Könyvek Könyve	—	—	—	—	49

FELAJÁNLÁS

Céltalan élet	—	—	—	—	51
Minden élet eszköz az Isten kezében	—	—	—	—	52
A legtökéletesebb följajánlás	—	—	—	—	53
Rajtunk múlik	—	—	—	—	57

MÉLTÓ ÉS IGAZSÁGOS...

Kiment a divatból	—	—	—	—	60
Milyen más	—	—	—	—	61
Méltó és igazságos	—	—	—	—	63
Az elmaradt köszönet	—	—	—	—	65
Ezzel szemben	—	—	—	—	66

ÁTVÁLTOZÁS

Ha megjelenne köztünk	—	—	68
Eleven hittel	—	—	69
Természetfölötti érzék	—	—	72
A mai leány problémája	—	—	73
Gyökeres benső átváltozás	—	—	75

MIATYÁNK

Oremus — imádkozzunk!	—	—	78
Tudunk-e imádkozni	—	—	80
Miatyánk!	—	—	82
A legfőnségesebb ima	—	—	84

A MI URUNK JÉZUS KRISZTUS TESTE

Az élet vágya	—	—	87
Az örök szeretet	—	—	90
Szent találkozás	—	—	92
Életreform!	—	—	94

Selkiélet kis könyvei

32

Beltrami A.

A bocsánatos bűn

Ára 90 fillér

33.

Maccono—Trugly

A tökéletes bánat

Ára 80 fillér

34.

Gerely Jolán

Szűz Mária nyomában

Ára 1 pengő.

35.

Megyesi Schwartz Antal

Bevezető az elmélkedő imába

I. rész

Ára 80 fillér

36

Gerely Jolán

Életünk a szentmise tükrében

Ára 80 fillér

